

A' ROMAI TSÁSZÁRI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szombaton 12. Juliusban. 1788.

Hazánkbéli Történetek.

Mesztertze-Bányán 27-dik Juniusban. Itt körül-
löttünk edgy S * S * nevü Leány-afszonyka-
teréhben esvén, Aprilis' elein edgy fiatskát szült
vala a' Világra. Hogy szüz Leány' maradhasson,
ezen kis magzatotskáját edgy fazékba tévén (az
Attya, Anya és Testvérjeinek tudtokra) a' Pintzé-
ben el-temette. Két hónapok után (igaz keresztény-
ségből-é, vagy haragból? nem tudhatom) edgyik
testvérei körül a' Városi Magisztrátusnál fel-adja a'
dolgot. Vallatásra húzzák a' Leányt; ki tagadván

azt állítja vala, hogy ő azon fazékba egyebet te-
metet volna-el. Nagy lévén a' gyanú, a' Várme-
gyére küldik a' személyt, a' hól-is egy Doktor, 1
Feltser, és 1 Bába által meg-visgáltatván, a' Leány
valóságos Szüznek itéltetik, — azonban, éppen mi-
dön — mint bűn gyanúja alól fel-szabadút — sze-
kerire ülne, hogy haza-ménnyen, hát hozzák az
Attya házatól a' gyermek tetemeivel meg-tömöt
fazakat, mellyet tsak ugyan azon-ementett vád-
Teflvéré a' bűnösnek meg-talált; ezzel meg-fordít-
ták a' szekeret, és most mint valóságos bűnös a'
Vármegye fogságában várja a' meg-érdemlett bünté-
téft. — Mellyik fene vad szokta ezt; tselekedni a'
maga tulajdon magzattyával? — 's még pedig II-
dik JOSEF alatt — a' midön az illy meg-esteknek
régis-zokásban vólt gyalázatos büntetések kegyel-
mesen — éppen az illyetén történeteknek el-kerül-
lekért — el-vagynak töröltetve. — Ugyan ezen Vá-
rosban, és azon időben, edgy már 3 esztendőktől
fogva özvegységben élő ifju-alszönyka ezen láb-
szúró tövises úton el-találván tántórodni, hogy a'
titokban lévő gyümöls minden betsület' meg-sértődéle
nélkül érhesék-meg. a' Boffánával ugy tudta a' tit-
kot rejtegetni, hogy azt senki észre nem vehette.
Itt-is egy szép gyerek születik; 's fogja az Anya
magát edgy katonánét fogad, ki az ártatlant mint
egy más-fél mért-földnyire egy faluba vivé,
olly reménység alatt, hogy azt ott valakinek háza
körül le-tévén, a' gyermek ugyan életét el-ne vesz-
tené; de az Annyáról semmit se tudna. Meg-érkez-
vén ide a' katonáné, le akarja a' gyermeket edgy

Parasztnak háza Szerőjében (Tsürében) tenni; de a Paraszt elzre vévén az Afzfonyt, meg-fogaték 's a Szolgabirohoz viteték. ki-vallá az egész történetet, és így az Anyának, az Egyiptomba küldött tsetsemő vizsgál-adatak. — Szép hírek ezek? — Minden-felől jönnek a Tudósítások, mellyek-szerént már a Magyar Hazában minden N. Vármegyéknél a Közönséges gyűlések meg-vóltanak, mellyekben a Tisztviselő Urak, a Fő-Ispány Uraknak jelen-létekben, a szükséges hadi-segittséget nagy örömmel es készséggel ki-rendelték, és annak ki-szolgáltatásához-is hozzá kezdettenek. — A' Pósonyi Német Ujságnak 54-dik Levelében, a' Miskóltzi tudósítás alatt az iratik, hogy a' N. Vármegye gyűlésében a' Nemések' fel-ülése eránt-is rendelés tétetett volna; de az ilyen rendelésekről még a' Magyar Kurir semmit sem tud. — A' múlt h. 20-dikán 250 Tsálfár Sergebéli Húzfárok érkeztenek vala Péterváradról Pósonyba, kik Lengyel-ország-felé indulának. — Mig ezek itt tsak keresztül mentenek 13 vállagotott ifjakat bé-is vettének 's el-vittek magokkal. — Az eleséget és más hadi-készületeket vivő hajók egy-mást érik a' Dunán.

Elegyes Hadi-Történetek.

A' Zemlinből jött Tudósításokból értjük, hogy noha már az itt sekvő nagy Táborból sok Sergek küldettenek légyen-is az apróbb Táborok' segittségére, még-is 75-ezerből álló fegyveresek találatnak benne; és a' mely leg-örvendetesebb izenet, olly bltsóság vagyon ezen Tábornál, hogy 8 Kron 4 tá

ételből álló ebédet találhat ki ki magának a' Tóbori Vendég-fátorokban. Ő Felsége igen sok jó Ausztriai bort hozatott-le a' maga költségén ide, melynek kupája magának ő Felségének 16 krajtzárban áll; de a' katonaságnak 8 krajtzáróért méretű; a' hogy Ausztriában a' leg-rozszyabbik bort sem vehetjük-meg. — Mind ő Felsége a' Császár, mind a' Ferentz fő Hertzeg és fő Vezér Lászy kivánt egységben vagynak. Az utolsó forró-hideg-lelés nyalyájából nem rég, hogy tökéletesen helyre-áll.

Eppen most érkezék edgy 29-dik Junii költődösítő Levelünk Ujj-Palánkáról, hogy 28-dikban mint egy 5000 fegyveresből álló Török Sereg azon mi Rama nevű Várotskákat, mely a' Duna partján vagyon épülve, és a' mai napban a' Belgiojosó Sergéből edgy Tiszt 23 Leányel vala őrizeten, leg-nagyobb tüzzel és erővel kezdette ostromlani. Azon benn lévő Vitéz Hadnagy B. Lo-Presti minekutánna a' maga maroknyi Sergével az ostrom-tüzet 4 egész óráig vitte, zül ki-állotta volna, és az ellenségnek az alatt mény károkat tett volna, le-lövék a' Várnak egyik oldalát, kapuját meg-gyujták és az ellenség a' Várba bé-rohanván — ekkor-is ezen kevés nép a' fel-adás helyet vitézi erővel ellent állván, mind addig el-tökéltet indulattal hartzolának, míg végre mind egy lábíg le-aprítottának. A' Régi Görögök és Romaiak' vitézségére emlékeztet ezen példás történet; mellyet talám alább bővebben meg-fogunk látni. — A' Törökök közzül itten 400-an estenek el, és 100-an sebesítettének meg, ezen maroknyi

népnek az utolsó tsep vérig álhatatofon hartzoló fegyvere által. A' miéinknek fejeket, és minden köntöfseiket, fegyvereiket magokkal a' Törökök elvitték, és mint hogy a' mi nem megszűze lévő Sergeinknek 12 fontos gollyóbifisaitól meg-rettentenek, a' Várat ott hagyták. — Mihelyt az ellenség ezen Várból ki-költözött, leg-ottan Ujj-Palánkáról más nagyobb őrizet küldeték ide, kik a' mi Vitézeink közül 21-nek testét öfzve-szaggatva meg-találák és el-temeték. Hadnagy B. Lopresti Ujj-Palánkában egész hadi-pompával temetteték-el; jobb keze 3 darabba, bal-keze kettőbe vala vágva, 2 lövések és egy halálos szúrás vala testén.

Edgy elég hiteles tudósítás-szerépt: a' múlt h. 20-dikán, a' gyalog Székellyek Obestere Horváth Ur között, és mintegy 3-ezerből álló Törökök között, az Adsudi határon egy vakmerő bátorsággal tellyes véres ütközet esett: mellyben a' Törökök közül tsak a' tsatázó piatzon 300-an maradtak halva, közel annyi halotjaikat és több sebesseiket a' mint érkezhettek hirtelen fel-szedvén, azokkal Foksán-felé el-szaladtanak. Rézünkről itt estenek-el 53-man, ezek közé számláltatik egy Húszár-Kapitány-is, a' kinek most a' Nevét meg-nem tudhatuk; hanem erről közelebbről bővebben. — Brásóból tudósíttatunk, hogy a' Bozzai Palsufon esett minapi szerentsétlen tsatában el-esett Székellyeknek feleségei, gyermekei, esmerőlsi és más rokonai mind ki-gyültenek vala a' tsata-helyre, olly véggel, hogy ők az ő véletlen meg-hólt kedvesseiket lírás és edgy utolsó halva látás után magok temethes-

sék-el; de senki közüllök a' maga Férjére, attyára, vagy rokonára nem találhata; mivel minnyájon fő nélkül ugyan azon hadi-köntösben valának. — Az itt véghez ment Afzszonyok' és Leányok' írását ki-tudná le-írni? Némellyek Kaporlot-is vittnek vala; de azokban temetkezni, a' tsata törvénye ellen meg-nem engedteték, hanem ott közönségesen el-temettetének.

Bukovinából írják, hogy Jun. 13-dikán, déltályban, a' Tsászárság Húszárok közzül edgy Svadrom, a' Hotimi Rájába egy Török őrizetre békülvén, az ottan vigyázaton lévő Törököket Sántaikból ki-üzték; azokat körül-vették; és meg-emlékeztvén ezen Tsászárság Húszárok arról, hogy a' Török, a' mi jó vérü vitézeinket, ha keritheti, irgalom nélkül fel-szokta kontzolni; tehát ezek-is, nem figyelmeztvén a' Tisztjek intésére, egy Töröknek is pardont nem adtanak, hanem 59-et azok közül öszve-apritottak, 15 lovakot el-prédáltak, és azzal vizfsza-tértek. Ezen Régimentbéliek, a' mostani háboruban különösön jól viselik magokat; mikor néha azt kérdi töllök a' Tisztjek, hogy kinek van kedve itt vagy amott az ellenségre rá-ütni, illyenkor tsak nem az egész Régiment elé akar állani, hogy neki kedve van az ütközetre, — és alig tudnak valakit a' Seregből erővel-is hátra hagyni.

A' Konstantzinápolyban lévő Orosz Követ Bulgakov Urat, hijában szabadította-ki a' Magyar Kurir a' 7-toronyi fogságból; mert az ujjonnan érkezett bizonyos tudósítások-szerént máig-is ottan van; Báró Herbert Ur pedig a' mi F. Udvarunk'

volt Internuntziusfa a' héten szerentséfen Bétsbe meg-érkezett.

Azt olvassuk a' közönséges tudósítáfból, hogy Svétziának vagy előbb kellett volna fel-nyitni a' szemet, vagy már most csak húnnya-bé; mivel, míg ezek a' hadi-készületeket tették, addig az Orosz Sereg nagy erővel Finniába bé-ütöttek és azt el-foglalták. Ha ez bizonyos talál lenni — oh be el-bámúl ezen 12-dik Károly volt Svédok Királya az hóltak Országában. — De még többek itt a' Környülállások; mert — Azok a' Politikusok, kik a' titkos-tanáts-házok' firhangjai alá-is ottan ottan bé-kúkkantani kívánnak, azt erősitik, hogy Anglia-ország és Pruszszia meg-edgyeztenek volna Svéd-orzággal, hogy a' Törököt akár mi uton módon kényszerítsék Krimjának Muszka kézbe-yaló adására; ugy mindazonáltal, hogy Orosz-ország-is azonban kényszeritessék Lislándiát és egész Finiát a' Svédoknak által-engedni.

A' múlt 2 napokban az Orosz Udvar' Bétsben lévő Követje Hertzeg Gallitzin Urnak Udvarában közönséges vendégségek és öröm innepek tartatának — azon Orosz Kurirnak meg-érkezésének, ki azt a' bizonyos tudósítást hozta vala, hogy az Orosz hajós Sereg, minekutánna a' Khotzimba ele-séget vivő Török hajót el-fogta volna, a' Fekete Tengeren lévő Török hajós Seregre olly szerentséfen ütött rá, hogy azt, a' mint más tudósításból töké-ltetesen meg-látjuk, olly semmiyé tette, hogy ezen háboruban magát többé öszve-nem szedheti; sőt némellyek azt mérik mondani, hogy az Egyiptomi

Zenebona' tsendefitéséből fogát Szerentséfen hazahozott Kapután Bafa-is, ezen Tengeri Seregnek fő Vezére, meg-őszült szürke szakállát a' Tengerbe merítette. — Leg-főbb Orosz Vezér Románzov, kőről az iratik, hogy most az egész Orosz Birodalombéli szárazon tsatázancó hadi-népnek fő és egyedül való igazgatásbéli hatalmát kezéhez nyerte, meg-értvén ezen Tengeri-ütközetnek Szerentsés ki-menetelét, leg-ottan minden Táboraihoz Követők küldött és ujj parantsolatokat osztogatott-ki, olly fel-tétellel, hogy meg-mutathassa a' szárazon a' Törököknek merre az út a' Mahumed Országá-felé: — 3 napok alatt Bétsből-is 8 Kurirok indultanak-ki — most fogunk már valamit hallani — minthogy már egész Móldova tsak nem el-van a' két részen lévő F. Tsászári Néptől foglalva, és már most Románzov és H. Kóburg Oláh-országot-is kezdik minden órán a' Sas' körmei közé foglalni. — Már most a' Köppenveg természetü Velentzei Közönséges-tárfaság-is, ki tsak a' Tengeri tsatának ki-menetelét várja vala, hogy magát merről jobb szél fúna arra fordittaná, könnyén meg-határozhatja.

A' Fő Hadi-tanásttól ki-adatott jelentések ezek:

(**) A' Befsaniai Táborból Jun. 28-dikán jelentik, hogy ezen napon 6 Török-hajók a' mi sántzainkal által-ellenben meg-állván keményen kezdetek a' benne lévők mi felénk ágyuzni, de mihelyt innen felöl-is el-kezdődött az ágyuzás, amazok el-fzaladoztanak. — Ugyan azon napon, egy 20 esztendőös Musztafa nevű szép ifju Török Zászló-hordó-

dozó (Bairaktár) Zászlóستól edgyütt Belgrádból mi hozzánk által szökött. — A' Gr. Vartensleben keze alatt lévő Grál Gr. Aspermont, Kubinból Jun. 21-dikén jelenti: hogy a' Szabad-seregbeli Fő Hadnagy Bránovátzki, az egész Afegovátz nevü Török falunak lakosait, kik mi hozzánk által szökni kívánnak vala, minden jovaikkal marháikkal és tselédjeikkel edgyütt Kulisnál mi hozzánk által kísérte. — Hogy a' mi hozzánk való által szökésnek útját a' Törökök el-rekeszthessék, Jun. 23-dikán jó reggel, Szemendriából és Posarovátzból mindenikből külön külön 600 lovas, és 300 gyalog Törökök 11 Zászlók alatt, Moráva és Kullis-felé meg-indultak. Ezen hirt Grálm. Aspermont, Kapitány Mihánovits-tól Ofztrováról meg-hallván, mingyárt a' Vürtembergi Dragon. Májor Felstenberget, a' parton egy néhány tsoport katonasággal el-rendelte, Fő Hadnagy Bránovátzkinak az ellenség közelgetését meg-izente, a' Bánál Német Rgmtből egy Kompániát, egy 6 fontos gollyóbifú ágyuval, a' Monofztritzi Tsárdához állított, hogy az ott lévő által-járó hajókat őrizzék: 10 órakor délben a' Posarovitzi Törökök a' Morva-feiöl el-érkeztén, a' Szabad-seregbeli Fő Hadnagy Bránovátzkira ütöttek, a' kit már szintén körül vett vala az ellenség, midön Grál Aspermont meg-érkeztén, azokra ágyuzni kezdte; melytől a' Törökök meg-rémültén, rendeletlen fietségge visszafordultak: estvéli 4 órakor a' miéink-is Kubinba visszafordultak magokat. Részünkről itt 5 esett-el, és egy Szabad-seregbeli meg-sebefittetett: a' Törökök közül is 5 esett-el, 11 pedig meg-se-

bez-

bezetették. — Az Orsovai Bafsa Jun. 24-dikén, 100 Törökökkel és edgy 1 fontos gollyóbisu ágyuval vizsgálódni Tékiáig elé jött vala, ott 8-szor lötetett az gyujával mi-felénk, de O. Orsováról-is meuvén feléje egynéhány ágyu-gollyóbis, mihellyt edgy közzüllök el-esett, a' többi jobbnak ítélte visszua térni. — Gr. Vartenslebennek jelentése-szerént: Jun. 28-dikán Posarovátról 30 Zászlók alatt, 5000 főből álló többnyire lovas Törökök, Ráma nevű helységet körül vévén, a' benne őrizeten lévő Belgiojofogyalog Rgmtbéli All-Hadnagy B. Lopresit, 23-mad magával ölzve-apritották; minekutánna ezek közelg óráig keményen óltalmazván magokat, a' Törökök közül fokot el-ejtettének volna (a' mint már ezt fellyebb edgy különös tudósításból ugy meg-irtuk, a' mint itt ki-adatott.) — A' Tserovliáni Táborból Hertzeg Liktenstáin által jelentetik, hogy Juniusn. 26-dikán 10 órakor délben még 1000 lovas Törökök érkeztek a' Török-Dubitzánál lévő Török Táborhoz, kevés idő múlva ismét ezeren érkeztenek-meg oda a' Trávnnyiki Bafsával: már dél tályban Szlabiniánál és a' Jehovai Tsárdáknál felefen kezdették magokat mutatni a' Törökök, kik az ütközethez közzüllök vala, és egynéhány százon közzüllök az Unna-vizén által-is jövének: de mihellyt a' Szabiniai Sántzból a' mi jól tzélozott ágyuink fel-lobbanának, nem külömben a' Jehovai Tsárdáktól-is a' mi ágyuzásunk el-kezdödék és egy-néhány Törökök tsak hirtelen el-esének; meg-változtatván szándékjokat a' Törökök visszua térének. Ugyan azon időben a' Tserkvini és Bogálsi, a' minap el-égetett

Tsár-

Tsárdáknál-is egynéhány száz Törökök a' vizen, által szándékoznak vala; de némely, ágyu-gollyóbi-
lók és Húszárok által meg-térittetének. — Jun. 27-
dikén dél tályban kétszer ütöttek a' Törökök a' mi
Dubitzánknál lévő hidnak őrizetére, de a' mi sán-
tzainkból-is kemény ágyuzás menvén reájok, mi-
nekutánna 12 közüllök el-esett volna, vizfsza-térte-
nek; az ágyuzást ugyan egész estvéiglen folytatták,
melly által a' Várasdi Sz. Gy. Rgmtből egy köz-
ember el-esett, a' 2-dik Bánál Rgmtnek Obersté-
nek Jellatsitsnak pedig Dubitzán fellyül a' Sántz-
ban, egy 12 fontos Török gollyóbis, az oldalán
függő kardját hüvellyestől edgyütt el-hordotta,
és a' lábán egy nagy vak ütést tett. A' követke-
zendő éjtszakán szüntelen nyughatatlankodott az el-
lenség, ugy hogy a' mi Sergeinknek viradtáig fegy-
verben kellett állani, de más-napi 9 órakor meg-
tsendefedett az ellenség, és el-takarodott. — 28-dik-
ban del-után a' Bogálsi el-égett fogadónál ismét
egynéhány százan a' Törökök által szándékoztak,
de azon módon mint az előtt vizfsza verettek. —

A' Szluiner Rgmtbéli Oberstláj. Bajalits Jun. 20-di-
kán estve meg-értvén, hogy Klaousnál feles Török-
ség gyülekezett-öszve; mingyárt a' maga keze alatt
valókkal és edgy 3 fontos gollyóbisu ágyuval a'
Glina folyó-vizének partján készült sántzba ment:
más nap jó reggel 100 főből álló lovas Törökök
Szvinitza-felé egyenesen hozzája indultak, kikre
Oberstláj. Bajalits, mihelyt az ágyu hozzájuk el-
szolgált, tüzelteni kezdett: a' Törököknek két lo-
vak el-esvén, nem bátorzkodtak közelebb jöni, ha-

nem

nem a' Tzekinai és Mullivátzi erdő felé visszafutnak, a' hól még 2 csoportban 400 Törökök vannak rejtékben, olyan szándékkal, hogy ha az elsők szerentséfen járnának, tehát ők Kerfztinára békültsenek. — Az Oguliner Rgmtbéli Obester Pehárynyiktól ki-küldetett kerülő vigyázat, Jun. 22-dikén a' Tettini erdőben egy csoport Törökségre talált; ezek között tsatára menvén a' dolog, részünkről 3-man meg-sebesítették, a' Törökök közül is pedig 7 el-esvén, többen meg-sebesítették, ezzel a' Törökség Tzétinbe visszafutta magát. — Az első Bányánál Rgmt Obestere Gróf Pejátsevitstől Kládusa-felé ki-küldetett kerülő vigyázat, (patrol) a' mely 1 Káplárból és 38 köz-emberből áll vala, 200 rejtékben lévő Törökök által meg-támadtatott: de a' Káplár jókor észre veyén az ellenséget, lármát lövetett, és lassanként nyomulni kezdett visszafutni: fel-lármázódván a' Kládusai Várban lévő Törökök is, ágyuzni kezdetek a' Káplárra; de az Obester Pejátsevit, a' Szvinitzában lévő keze alatt valókkal a' Glina vizén által menvén, nem tsak a' Törököket kergette-el, hanem a' Kládus Várából tüzelő ágyuknak is, a' maga ágyui által halgatást parantsolt; a' Törököknek fogadóit, tsárdáit fel-gyújtatta, és azután a' magáéival a' vizen ismét visszafutott. Itt a' Káplár tsak egy legényit vesztette-el, ezen kívül edgy Stráfa-mester sebet kapott: a' Törökök közül pedig 9-en estenek-el, és többen sebesítették-meg. — Erdélyi Komendirozó Grál Fábris Ur Jun. 25-dikén küldött jelentésében, emlékezik arról is, hogy a' gyalog Székelyek Obestere

Horváth Ur Petruskánból Adfudra menő útjában Jun. 19-dikén 3000 Törököktől meg-támadtatván, közöttök igen vakmerő véres tsata támadott, a' melybeu 300 Törökök el-estének, egy-néhány százan meg-sebefittének és el-üzettenek; (a' mint erről egy különös tudósításból fellyebb-is emlékeztünk ennyi külömséggel, hogy a' részünkről el-estett Kapitánynak nevét fel-nem tehetjük; ez volt Vajda Kapitány, és tsak alig ha nem az, a' ki Horát el-fogta volt) Vajda Kapitányon kívül itten részünkről 35 gyalog Székellyek és 18 Húszárok estek el: egynéhány Szabad-seregbéliek pedig el-fogattak. Erről közelebből bővebben. (**)

Még-is a' Márs piatzáról való jegyzések.

A' minden-napi sok-féle hadi-készületeket — ki-gyözné le-irni? Eddig még Bétsben tsak a' Vár Sántzaiban hevert ágyukat emelgették szemünk lát-tára; de már ezekhez tegnap előtt a' fegyveres Ház' Udvarán-is hozzá nyúltanak, és szemünk előtt rakják vala a' nadgyát szekerekre, mellyhez a' Vár Sántzában gollyóbifokat-is indittának útnak. — Hogy már most nem tréfa légyen a' dolog meg-tetszik abból, hogy a' m. h. utolsó napján egy Ku-fir érkezék Zemlinből, ki ő Felségétől egy petsé-tes Levelet hozott vala, melyre reggeli 3 órától fogva estvéli 9-ig vala a' hadi-tanáts öfve-gyűlve, hól a' Tisztos öreg Atya Laudon-is szüntelen jelen vala; sőt már egész éjtszaka-is tartatott hadi-tanáts. Ezek, a' mikről itt tanátskoznak titkok, azt

Ujság-író-örökre nem függesztik; azért azokból semmit sem tudhatunk; azonban a' közönséges hírekből azt tudjuk, hogy az ujj katona szedés az egész Ts. K. Birodalmokban rendkívül való — még pedig azt mondják azért: mert már most a' Törököt minden szegélytben egyfzeriben fogják meg-szorítani. — A' Horváth-orzágból veit Levelek-izérent a' Bosniái és Török-Horváth-orzági széléken már-is olly nagy lármák között folynak a' dolgok, miolta a' Török Sergek ott meg-szaparodtanak, hogy a' szárnyas állatok azt a' földet kerülni kén-telenítettnek. Ezek égetnek, ölnek és prédálnak mindenütt a' hól lehet; de mindenkör nagy verze-delmekkel magoknak; mert a' Parasztoknak is fegy-
verek és más hadi-készületjek lévén, — mellyik Paraszt engedi örömeit, hogy el-hajtsák a' rudas ökrét? azonban a' hadi-nép éjjel nappal fülel. — Edgy Levélből azt olvassuk, hogy ő Felsege ezen részre a' Lovas-sergek' fő Vezére' Hertzeg Likten-
stáinnak egy Levelében ezen szókat írta volna: „ Tsak várakozással kedves Atyámsiai! edgy két hét alatt Török kenyeret fogunk enni, és jó öltő bort fogunk teája innya. „ — Ugy tudósítottunk, hogy 700 Tzigányok kenyeret és fegyvert állítanak legyen ő Felsegétől a' jelen való háborura, hogy ok-is a' Szabad-sergek között prédálhassanak, mely mesterséget többnyire azon-kivül-is fundamen-
tomoson tudnak. A' körmekről esmervén ezen fekete Oroszlányokat JOSEF, 2 heti várakozást engedett nekik, hogy akkor választ fognak kapni. — Mioltától fogva ezen háboru el-kezdődött, a' hadi

Kantzelláriához tett tudósítások-szerént a' F. Ts. K. gyalog Sergeknél 587 kadétok — 776 All-Tifztek — és 163 köz-emberek lettenek valóságos Hadi-Tifzteké — hát még a' Lovas Sergeknek — hát, hány Tifzt'Ur nem mozdított a' rang lajtorjáján fellyebb? — A' F. Tsászárnem régiben (ugy iratik Zemlinből) az egész Nagy Tábornál lévő Vezéreket és minden Stab Tifztekét (a' Kapitányon fellyül valók ezek) öszve hivatá, és ezeknek sokasága között maga közből-állván így szóla: „Nó most kedves Uraim — a' Porta, a' mint kegyelmek tudhatják, minden békefélségbéli kívánságunkat megvetette! és már most nekünk valósággal és bátor erővel kellek a' fegyverhez nyúlnunk, azért — Ha volna valaki kegyelmek között olyan, ki inkább kívánna hátra maradni, mindfém az Ellenséggel egész el-tökéltt indulattal szembe menni, jelentse magát, és térjen-vissza. Ekkor minden Tifzt Urak jobb-kezekkel meg-tsapván Szivek-alatt függő fegyvereket, életüket és halálokat, a' Haza és ő Felsége általmára fel-áldozni egy szivel és szájjal felkiáltának. Mit nem tselekelzik az uralkodó Fejedelemnek személyes jelenléte a' maga népe szívében? — **csak** a' nem tudja és érzi azt, kinek érzékenységei tompábbak, hogy sem ő gyönyörüséget lelhetne abban, hogy ő az ő és Hazája fejével ugyan azon egy Táborban fekszik, az ő Királyával és Tsászárával egy söt, edgy kenyeret eszik, egy fegyvert és köntöft visel; azt — ugyan azon ellenség előtt álló hadi-rend előtt, mellyben ő áll, ki-ront fegyverrel szemléli — azzal társalkodik, be-

szél, és azt mintegy vele edgyütt tsatázb Pajtássa-
nak nevezheti. — Minden órában lészén a' Magyar
Kurirnak mivel bé-áljon a' maga Erd. Olvasóihoz!
— Az Auftria Ház egy főbb Ofzlopja, a' Státus
Kantzellárius Hértzeg Kaunitz, ki eddig ezen idő-
ben a' maga jószágába szokott vala ki-menni, te-
tének és egétségének meg-frifsittésére; most Bétsben
igen egétséges állapotban vagyon, és gyakran 24
óra alatt-is alig alhatik 3-mat. Be-bóldogok a' mi
raszjtjaink; kik estvig aratván akkor jól laknak,
le-feküsznek és virattig alúsznak. A' Kormányzó
és más főbb Hivatalokban lévő Urak a' Hazának
leg-nagyobb terhe alatt fekvő Tagjai. — Hamburg-
ban, az oda való Svéd Követ nyilvánságosan ki-
hirdette, hogy azok a' Seb-orvasok (Borbély; és
nem tsak borotvál) kik a' Svéd Táborhoz szolgál-
latba menni kívánnak, nálla jelentsék magokat —
tehát a' Svédok' dolga sem tréfa! — Edgy nyom-
tatásban meg-jelent tudósítás-szerént a' F. Ts. és
Királyi Tábornál el-esteknek száma még tsak 2613
fejekre mégyen; a' Törököké pedig 8075 azokon-
kívül a' kiket magokkal el-vittének.

Ama Sabátsi tsatában meg-sebesített, már
kétszer meg-hólt, és 3-diksor lábát el-vezített Vi-
téz Hértzeg Ponyatovszki a' múlt Szombaton Béts-
be érkezett és egy néhány napot itten fog múlatoz-
ni. A' Szencs-piatzon el-vágott lábbal le-festve ma-
ga-is meg-nézté a' maga képét — de, pedig hogy a'
láb, melynek kár vólna el-mettzetni, már-is olly
jól áll a' maga helyén, hogy már arra fel-is ál-
hat, és a' játék-néző-hellyeken-is meg-jelenhetik.
Most a' feredőre mégyen, és mihelyt lóra ülhet
vizsza-szándékozik a' Táborhoz.

TÓLDALEK.

az LV-dik

MAGYAR KURIRHOZ.

Hertzeg Kóburgnak Sergei Khotzim mellett, egy Lembergöl a' m. hónap' 25-dikén költ jegyzés-szerént, illyen formán feküsznek: Grál Jordis áll a' Dnizter partján Okopinál, a' melly hid ezen folyó-vizen Bilovtznél készült, azon túll áll, a' Török-földön, Khotzimhoz nem meszse a' Barkó Húszárok Májora Kvietovszki; némely lovas-és gyalogsággal; mellyek a' Jordis Sergének elől-járó őrizetei: (avantgarde) inntől-fogva a' Hertzeg Táboráig mindenüvé szélső vigyázatok vagynak ezen Generálifok Szauer, Splényi, Thürheim, és Smerzing: a' Hertzeg Táborá tsak edgy órányi földre van Khotzimhoz: jobb kézről az elől-járó őrizet vagyon az Obflájd. Karaitzai keze alatt, melly áll 1. Batall. gyalogságból, 2. Olztály Húszárokból, Stuttzofokból, és szükséges ágyukból; ezek leg-közelebb állanak Khotzimhoz, egy dombra jó móddal bé-sántzolva. Az ellenség pedig illyen formán fekszik: a' Várban vagynak az erősségre rendelt Török Sergek és ágyufok; a' Konstantzinápolyi nevü Hostát Jantsárokkal van meg-rakva; e' között és a' Vár között fekszik a' Tsérulu Basa Táborá, de nem sokáig fog ott fekünni.

Ö Felségének Billétje a' Lembergi Igazgatóhoz
„; Kedves Grófom Brididó! Az első Gárnitz Rgmt.
béli Vitéz köz-katona Gréger, a' ki életének kotz-
káztatásával a' forból ki-ugrott, egy Török Zászló
hordozójának neki-ment, azt meg-ölte, és a' Zászló-
lót el-hozván, azzal a' rendbe viszontag helyére
állott; kért engemet, hogy ő Tartomány-Drago-
nyosra lehessen: azt a' kérését én nékie meg-adom;
ezen kívül a' míg él, minden éltendőben 100 fo-
rintokat rendelék számára. Kegyelmed azért édes
Gróf Uram tégyen rendelést, hogy azon köz-kato-
nának ezen két dolgok haladék nélkül meg-adas-
fanak. Josef m. k. — Ö Felsége ugyan szándé-
kozott ezen említett vitézt Grégert, köz-legénység-
ből töltént Zászló-tartóságra léptetni, de ő a' tiszt-
séget nem vette-el, inkább szeretvén olyan Drago-
nyos lenni, a' hól éltendőnként 250 forint fizetése
vagyon, az említett 100 forint ajándékon-kivül.

A' Károlovitzi Görög Érfek a' múlt hónapban
4 Püfpökökkel edgyütt Zemlinbe ment az ő Felsé-
ge udvarlására, a' kiket-is kegyelmesen fogada és
asztalához méltoztata; — a' Bolieftzei Hidnál a'
Száva mellett tfinált föld várral által ellenben fek-
szik egy Sabrifz nevü Török falu; és minthogy a-
zon a' tájon egy Török sem jön már többet a' nap
fényre-ki; a' Keresztyéneknek alkalmatosságok elég
van, hogy által jöhessenek, még pedig a' nevezett
hidon fokszor ugy öszve-tódulnak, hogy alig jöhet-
nek által. Minden-felé marháikat által-hozzák, a'
mellyeknek a' száma egy kis időtől fogva 1. milli-
om darabnál többre megyen.

A' bizonyos tudósítákok-fzerént 1786-ban Magyar-országból 17 milliom 600-ezer fort. érő jószágot vittek-ki, és 12 mill. 100-ezer for. hoztak-bé, és így ekkor a' tsupa nyereség 5 mill. 500-ezer for. 1787. ki-vittek 17 mill. 800-ezer forint árrát, bé-hoztak 13 mill. 800-ezer for. és így ekkor 4 milliommal többet hordtak-ki. Ezen-kivül a' múlt esztendőben a' ki-hajtott Ökrökért 3 mill. 479-ezer for. jöti-bé, a' tehenekért és borjakért 70-ezer, a' Sertéckért 1 mill. 500-ezer, a' gyapjuért 2 mill. 460-ezer for. ki-készített gyapjut hoztak-bé 1 mill. 100-ezer for. rezet vittek-ki 2 mill. 290-ezer for. terméft 2 mill. 720-ezer for. bort 930-ezer for. azonban most az Armadia is summáfson költ az Országban. —

Meg-érkezett Belgrádhoz egy 40-ezerből álló Török Sereg, kik a' Várnak háta-megé szállottanak Táborban, és a' kiknek meg-érkezésekkel az eleségbéli dolgok halhatatlan drágákká lettenek. — A' m. h. 29-dikén költ Lembergi Levelek azt írják, hogy Muszka Grál Szoltikov 28-dikban a' Dnifzter vizén által-jött Móldovába, és 13-ezerevel magával Khotzim körül foglalt helyet magának. Hertzeg Repnin nem külömben a' Bog vizen által költözvén, Oszakov Vára-kapuin 50-ezerevel magával költöztet, mihelyt meg-halja, hogy G. Románzov Benderhez meg-érkezett. 5 Várak vagynak tzélban az egy időben való ostromra.

Valentziának Küllera Várofsában, edgy Malz Sebeftyén nevü Parafztnak 15 ezstendöktöl fogva való felesége 6 rendben szült mindenkor többet egy gyermeknél: elsöbben szült egy fiut és egy leányt, mellyek közüll a' leány most-is él; másodszor és 3-adszor hasonló-képpen, kik közüll a' fiak élnek; 4-edszer 2 fiut és egy leányt, ezen leányka meg-hólt; 5-ödfzör ismét egy párt; most hatodszor a' nyóltzadik hónapban 3 fiut és egy leányt hozott a' Világra, szép ép elevenségben, 5 nap múlva jött még az 5-dik-is egy leányka, de ez már halva lett; a' más 4-is még nem tudván szopni, 9-ed napra mind meg-hóltanak. E' szerént azon Afzfzony 6-rendben 16 gyermeket hozott a' Világra, mellyekből 5 fiu és egy leány frifs egétségben vagnak az anyyokkal edgyütt. Ritka példája ez az afzfzonyi tenyészöségnek, hogy mindenkor többet hozzon egynél a' Világra! Peloponésusban egy Afzfzonyról iratik, hogy 5 rendben mindenkor 4-et szült: de ez-is régi dolog talám nem-is lehet igaz. Már annak példáit lehet találni, hogy egyfzeri fáradtsággal 5. 6. 's 7. gyermekek-is születtettek: a' mint esméretes Historia az, hogy Gróf Mitzbánnak felesége egy hafsál 7 fiakat szült, kiktöl Magyarországon és Erdélyben 7 nevezetes Familiák vették eredeteket; ezen Historia mesésnek tartatott ez előtt; és nem rég hogy ennek igazsága hiteles bizonyságok által meg-eröfittetett. Egy Bartolin nevü Orvosnak bizonysága-szerént; Romában edgy Afzfzonynak 8 gyermekei születték egyfzerre.